

1. Àrea d'identificació

1.1 Codi de referència

FP TC (2019)

1.2 Nivell de descripció

Fons personal

1.3 Títol

Fons Teresa Cunillé i Domènec Vilarrasa

1.4 Data/dates

Dates de creació: 1936 a 2007

Predomina: del 1940 al 1980

1.5 Volum i suport

Pre-tractament: El fons arriba en 8 caixes de cartró, on dins de cadascuna hi ha sobres ordenats per anys, des del 1936 al 2007.

Tipologies predominants al fons:

Fotografies, crítiques de premsa tant d'obres com de la companyia, documentació acadèmica, programes de mà i cartells de les obres on ells van actuar.

Post-tractament arxivístic:

Metres lineals: 1 m

Quantitat de caps: 9

Total d'unitats/sèries documentals: 337

2. Àrea de context

2.1 Nom del/s productor/s

Teresa Cunillé, Domènec Vilarrasa

2.2 Història dels productors /organisme

Teresa Cunillé i Rovira (Sabadell, 1924 -) Es una actriu catalana amb una carrera llarga i prolífica. Procedent del teatre amateur de Sabadell, va començar la seva vida com a professional l'any 1951 al Teatre Romea i es va retirar, amb 83 anys, amb l'obra de Santiago Rusiñol, *El jardí abandonat* a l'Espai Brossa, el 2007.

Al llarg d'aquests 56 anys ha treballat en més de 100 obres de teatre i ha rebut nombrosos premis, entre ells la Creu de Sant Jordi, la Medalla al Mèrit Escènic de la Ciutat de Sabadell, el Premi Serra d'Or i el Premi Margarida Xirgu. El 2013 va ser elegida actriu emblemàtica dels actes de celebració del 150è Aniversari de la creació del Teatre Romea pel fet de ser de les actrius que més obres ha estrenat en aquest teatre.

Amb el que més endavant seria el seu marit i company per tota la vida, en Domènec Vilarrasa, van estudiar a l'Institut del Teatre de Barcelona on es va graduar el 1947 amb el Premi Extraordinari Enric Jimènez. Per completar la seva formació com a professional va acudir a classes de dansa clàssica amb el mestre Joan Magrinyà i de música al Conservatori del Liceu.

El salt al teatre professional es produeix el 1951, quan el Domènec i la Teresa, que ja tenien una filla, són contractats per la Companyia Titular Catalana del Teatre Romea, on van treballar de manera continuada fins al 1957. També participà a la Companyia Joan Maragall vinculada també al Teatre Romea recuperant la tradició cooperativista catalana. Després d'una temporada a la companyia de Lluís Orduna, formà companyia pròpia sota la direcció del seu marit Domènec Vilarrasa.

El 1964 va tenir una participació molt destacada en les obres de celebració del centenari del Teatre Romea, protagonitzant *La dama enamorada* de Gabriel Ferrater, *Seny i amor, amo i senyor* d'Avel·lí Artís, *Galatea* de Josep Mª de Sagarra i *El misteri de dolor* d'Adrià Gual.

El 1972 va ser la primera actriu de la Companyia del Teatre Nacional a Barcelona, iniciativa de Ricard Salvat amb la qual es va representar la Barcelona i a Madrid, la *Galatea* de Josep Mª de Sagarra.

Durant els anys 80 participa en diferents projectes teatrals entre els que destacarem el *Romeu i Julieta* dirigit per Esteve Polls el 1986, *Antígona* de Salvador Espriu, *La Filla del Carmesí* de Josep Mª de Sagarra i *Així és si així us ho sembla* de L. Pirandello, dirigida per H. Bonnin, amb la qual obtingué el Premi Margarida Xirgu.

El 1991 la ciutat de Sabadell, per iniciativa de l'ajuntament i del Teatre de Sol li ret un emotiu homenatge. Durant tots els diumenges de la temporada El Teatre del Sol va programar *L'Hort del Cirerers* d'A. Txèkhov, protagonitzada per Teresa Cunillé i Domènec Vilarrasa. Al vestíbul del teatre s'hi podia veure una exposició sobre la trajectòria artística de l'actriu. Aquests actes van culminar amb el lliurament de la Medalla al Mèrit Artístic de la Ciutat, en un acte en el que va actuar com a conferenciant Josep Mª Flotats. El 1996 rebé la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Altres obres a destacar d'aquesta època son *L'Autèntic Oest* de S. Shepard amb la Companyia Josep M Flotats, *La vida perdurable* de Narcís Comadira, *l'Hostal de la Gloria* de Josep M de Sagarra altra vegada al Teatre Romea, *Abans de la jubilació* de Thomas Bernhard a la Sala Beckett i *El Maniquí* de Mercè Rodoreda al Teatre Nacional.

Al llarg de la seva trajectòria va treballar també en el cinema, la televisió i el doblatge, destacant pel·lícules com *La respuesta* (M'enterro en els fonaments) de Josep Mª Forn (1968), *Si te dicen que caí* de Vicente Aranda (1989), *La punyalada* de Jordi Grau (1989) i *Havanera 1820* d'Antoni Verdaguer (1992); la miniserie *Maresmerodada* per Rosa Vergés (2002) i la serie de TV3 *Nissaga de Poder* (1996).

Ja a prop dels vuitanta anys s'il·lusiona amb un nou projecte, l'espectacle *Dones com jo*, amb dramaturgia pròpia, on recull els principals monòlegs de les heroïnes de les obres de Josep Mª de Sagarra. Aquest espectacle, dirigit per Francesc Nel·lo, es va estrenar el 2002 al Teatre Lliure i va fer una extensa gira per tot Catalunya.

El Premi Teresa Cunillé es va creà el 2018 per iniciativa conjunta de l'actriu i de la Propietat del Teatre Romea que el sosté amb caràcter bianual. La seva finalitat és incentivar i donar suport a la recerca sobre la història del teatre català.

Domènec Vilarrasa i Pérez (1923 - 2016) va ser actor i director de teatre. Procedent del teatre amateur de Sabadell, va començar la seva vida com a actor professional l'any 1951 al Teatre Romea i s'acomiadà dels escenaris el 1995, a l'edat de 72 anys, amb el musical-rock de Francesc Lucchetti *Picadillo i canelons* representat el 1995 al SAT, sota la direcció de Lourdes Barba.

Marit i company professional de l'actriu Teresa Cunillé, en la seva trajectòria destacà pel seu amor al teatre com a forma de resistència de la cultura i la llengua catalana.

De molt jove s'interessà pel teatre i entrà a formar part de la Companyia Cunillé-Cabané. Allí, de la mà del seu futur sogre, en Jaume Cunillé, es va iniciar com a actor de teatre i de sarsuela. També en aquests anys va dirigir obres de teatre radiofònic a l'emissora Ràdio Sabadell.

Veient que el seu interès pel teatre anava més enllà, el 1945 es matriculà a l'Institut del Teatre de Barcelona on es graduà el 1948 com a número 1 de la seva promoció.

El 1951 fa al salt al teatre professional quan és contractat, juntament amb la Teresa, que ja és la seva esposa, per la Companyia Titular Catalana del Teatre Romea. Durant deu anys consecutius actua al Romea. D'aquest anys destaca l'experiència cooperativa de la Companyia Joan Maragall del Teatre Romea que va ser un intent de recuperar la tradició cooperativista catalana, instaurant un règim cooperatiu en el que participaven tots els actors i en el que Domènec Vilarrasa actuà també com a gestor.

A finals dels anys 1950, després d'una temporada a la companyia de Lluís Orduna, emprèn una nova etapa com a director i promotor de la Companyia Teresa Cunillé, on també treballa com a actor.

El 1959 obté un clamorós èxit popular amb el sàinet català *La Pepa maca* de Cecília A. Mantua. L'èxit fou tal que va formar dues companyies que representaven la mateixa obra, al Teatre Romea amb Teresa Cunillé i al Teatre Talia amb Paquita Ferràndiz. La gira, realitzada també per les dues companyies, va portar l'obra a tots els teatres i envelats de Catalunya. Aquest èxit va anar seguit d'altres del mateix gènere com *La princesa de Barcelona*, *Maria Coral* i *Diana a l'oficina*, de la mateixa autora.

Entre altres obres interpretades per Domènec Vilarrasa destacarem *La filla del Carmesí* de Josep Mª de Sagarra l'any 1987, dirigida per Jordi Mesalles, amb la companyia del Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya; *Ondina* de Jean Giraudoux, dirigida per Santiago Sans, amb la companyia de Silvia Munt, al Teatre Goya; *L'hort dels cirerers* d'A. Txèkhov al Teatre del Sol de Sabadell, sota la direcció de Ramon Ribalta.

De manera esporàdica va actuar també com a actor a la ràdio, al cinema i a la televisió, participant en pel·lícules com *La teranyina* dirigida per Antoni Verdaguer (1990) i *La febre d'or* dirigida per Gonzalo Herralde (1991) i en series de TV com *Tot un senyor* protagonitzada per José Sazatornil (1989) i *De professió API* protagonitzada per Cassen.

2.3 Història arxivística

El fons és el fruit de la documentació professional guardada pel matrimoni Vilarrasa-Cunillé. Inclou molta documentació de les seves companyies i també documentació d'altres companyies teatrals on van tenir un paper important, ja sigui com actors o com a productors.

2.4 Dades sobre l'ingrés

Data d'entrada: 26/02/2019

Persona transmissora: Teresa Cunillé / Araceli Vilarrasa

Víncle o lligam amb el productor: Teresa Cunillé és la dona de Domènec Vilarrasa i Araceli Vilarrasa la filla de tots dos.

Fórmula jurídica d'ingrés: Donació

Còpia de la documentació administrativa disponible a: *intranet/àrea jurídica / arxiu museu: donacions i compres*

3. Àrea de contingut i estructura

3.1 Abast i contingut

El fons recull documentació relacionada amb el matrimoni Vilarrasa i Cunillé. Ell va exercir de director a la companyia Cunillé Vilarrasa.

3.2 Informació sobre avaluació, tria

Només s'han desestimat alguns duplicats, però en general el fons venia molt organitzat i ordenat.

3.3 Incrementos

No es preveuen increments

3.4 Sistema d'organització

Es segueix quadre de classificació del fons personals . La documentació està separada i organitzada segons la seva tipologia i any.

4. Àrea de condicions d'ús i accés

4.1 Condicions d'accés

Normativa del fons de reserva.

4.2 Condicions de reproducció

Autoritzada si hi ha finalitat no lucrativa, bé docent o investigadora. En cas de voler-ne un ús comercial, caldria informar la família.

4.3 Llengües i escriptures dels documents

Predomina el català.

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

Estat de conservació dels documents és bastant bo.

4.5 Instruments de descripció

Inventari

5. Àrea de documentació relacionada

5.1 Existència i localització dels originals

Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques
Pça. Margarida Xirgu, s/n
08004 - Barcelona

5.2 Existència i localització de reproduccions

Reproduccions digitals: progressiva incorporació a Escena digital del MAE.

5.3 Documentació relacionada

Fons/documents al MAE:

- Fons fotogràfic del Teatre Romea. Domènec Vilarrasa va treballar a la Companyia Titular Catalana del Teatre Romea com a actor des de 1951 a 1957.
- Fons Esteve Polls i Montserrat Salvador. Teresa Cunillé i Domènec Vilarrasa van actuar en diverses obres dirigides per Esteve Polls al Teatre Romea.

Fons a altres entitats:

- Retrats de Domènec Vilarrasa a la Fundació Folch i Torres

6. Àrea de notes

6.1 Notes

La imatge que identifica el fons al web no forma part del fons i ha estat donada pel matrimoni

7. Àrea de control de la descripció

7.1 Autoria i data/es

Judith Puertas - Març 2019
Carme Sáez – Maig 2019

7.2 Fonts

-La pròpia unitat de descripció.
-Per a la història del productor:
-“Teresa Cunillé i Rovira”. Viquipèdia.
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Teresa_Cunill%C3%A9_i_Rovira>. [Consulta: 24 març 2019].
-“Domènec Vilarrasa i Pérez”. Viquipèdia.
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Dom%C3%A8nec_Vilarrasa_i_P%C3%A9rez>. [Consulta: 24 març 2019]

7.3 Regles i convencions

[Nodac](#)

7.4 Paraules clau

Actrius catalanes ; Actors catalans ; Directors escènics catalans ; Teatre català ; Segle XX ; Catalunya ; Teresa Cunillé ; Domènec Vilarrasa ; Companyia Cunillé-Cabané ; Teatre Romea ; Companyia Titular Catalana Teatre Romea ; Companyia Joan Maragall ; Companyia Teresa Cunillé ; Companyia Lluís Orduna ; Companyia Josep M. Flotats ; Companyia Sílvia Munt i Miquel Cors ; Esteve Polls ; Cecília A. Màntua ; Premi Margarida Xirgu ;